

Одржан други састанак Комисије за дијалог између Руске Православне Цркве и Етиопске Цркве

Сектор за информисање ОСЦП-а, 19.02.2023. Од 11. до 16. фебруара, по благослову Његове Светости Патријарха московског и целе Русије Кирила и Његове Светости Патријарха етиопског Абуна Матије, у Москви је одржан други састанак Комисије за дијалог између Руске Православне Цркве и Етиопске Цркве.

Састанку су присуствовали (на страни Московске Патријаршије): Патријархов егзарх афрички, митрополит клински Леонид, коопредседавајући Комисије; секретар ОСЦП-а за међухришћанске односе јеромонах Стефан (Игумнов), секретар Комисије; заменик председавајућег Синодалног одељења за односе Цркве са друштвом и медијима В. В. Кипшидзе; директор Издавачке куће Московске духовне академије ђакон Димитрије Серов и сарадник ОСЦП-а С. Г. Алферов. Етиопску страну представљали су: ректор Богословске академије Свете Тројице у Адис Абеби, архиепископ Јужног Омоа Абуна Филипос, коопредседавајући Комисије; руководилац Одељења за спољне односе Етиопске Цркве, свештеник Данијел Сејфемихаел, секретар Комисије и руководилац Одељења за црквене пројекте Етиопске Цркве, благочини парохија Адис Абебе

архимандрит Велдејесус Сефугалато.

Комисија је током састанка размотрила заједничке пројекте реализоване у периоду од претходног састанка у Адис Абеби (21–25. јануар 2019. године) и разговарала о даљим плановима сарадње. У оквиру билатералног дијалога данас се развија сарадња у низу актуелних области, међу којима су: сузбијање хришћанофобије; подршка традиционалним моралним вредностима у савременом свету; узајамна помоћ у пастирској делатности верника двеју Цркава који живе у Русији и Етиопији; координација сарадње између две Цркве на нивоу страних заједница и међународних платформи; контакти у академској и омладинској области; сарадња у области црквене уметности и производње црквене утвари; размена искустава у медијском простору; сарадња у области црквене социјалне службе; контакти између представника руског и етиопског монаштва; развој ходочашћа у Етиопији и Русији.

Конкретни предлози Комисије за развој сваке области билатералне сарадње евидентирани су у заједничком меморандуму усвојеном током састанка, који се састоји од 12 тачака, чији је главни садржај дат у наставку.

1) Заједничка делатност у заштити хришћанства и посебно православних хришћана

Овај аспект је од највеће важности за наш дијалог, нарочито узимајући у обзир изазове времена у којем живимо. Данас је свет као никада раније подељен због читавог низа војно-политичких, социо-економских и етничких фактора који изазивају мржњу. Они покушавају да искористе религију као оруђе, како би нанели максималну могућу штету традиционалним хришћанским заједницама које остају верне својим духовним основама у глобалном друштву, које убрзано губи све моралне смернице. И Етиопија и Русија страдају услед потреса изазваних споља. Реторика мржње и расколнички покрет користе се као средства за подстицање насиља.

Изражавамо дубоко саучешће породицама и ближњима свих жртава ових трагедија и изражавамо снажну солидарност са свима онима, чији су животи данас у смртној опасности. То смо радили и раније на највишем нивоу.

Писма упућена Његовој Светости Патријарху етиопском Абуну Матији, премијеру Етиопије и министру спољних послова Русије, која је у децембру 2019. године упутио Његова Светост Патријарх московски и целе Русије Кирил у знак подршке Етиопској Цркви, заслужују велико поштовање. Медијска кампања, коју је у периоду током 2019–2020. године спровела Руска Православна Црква како би скренула пажњу на чинове агресије усмерене против Етиопске Цркве, укључујући међународну онлајн конференцију „О положају хришћана у Африци“ организовану 22. децембра 2020. године у Москви, такође је изазвала значајан одјек у јавности. Пре неки дан су у одбрану јединства Етиопске Цркве дигли глас Његова Светост Патријарх

Кирил, Предстојатељ Руске Православне Цркве, и митрополит волоколамски Антоније, председавајући Одељења за спољне црквене послове Московске Патријаршије. Етиопска страна Комисије истакла је значај недавних посета амбасадора Русије и парламентарне делегације Његовој Светости Патријарху Абуну Матији у знак солидарности.

Са своје стране, Етиопска Црква је показала истинску братску подршку делегацијама Руске Православне Цркве током низа званичних састанака одржаних 2022. године у просторијама Светског савета цркава. Посебно је значајан чврст став Етиопске Цркве, која се противи покушајима дискриминације Руске Православне Цркве, њена принципијелна подршка и разумевање сложености ситуације са којом се Московска Патријаршија сада суочава. Свакако ћемо наставити да подржавамо једни друге, између осталог, у информационом простору, на свим јавним манифестацијама са заједничким учешћем и хуманитарном нивоу.

2) Сарадња на међународним платформама

Овај аспект сарадње обухвата контакте између представника Руске Православне Цркве и Етиопске Цркве у областима постојећих међухришћанских, међурелигијских и других међународних организација. У пракси то значи одржавање братских састанака у различитим форматима, на којима би се разговарало о читавом низу тема од заједничког интереса, а затим – једногласним наступом у одбрану нашег заједничког става о најактуелнијим питањима.

3) Заједничка подршка традиционалним моралним вредностима у савременом свету

Један од ових стратешких задатака јесте заштита традиционалних моралних вредности у њиховом истинском хришћанском схватању. Данас утицајне снаге западног „ултралибералног“ и „постсекуларног“ друштва агресивно намећу целом свету другачије, заиста застрашујуће схватање основних принципа морала. Највећу опасност представља покушај да се овоме да лажно теолошко оправдање.

Међу страшним примерима онога што се дешава треба истаћи покушаје да се на свим нивоима легализују абортус, еутаназија, етички сумњиве репродуктивне технологије, такозвана „родна идеологија“ и остале изопачености, које воде до тоталне деградације човечанства. Руска и Етиопска Црква имају заједнички став о одбацивању свега овога. Поздрављамо напоре свих верских, државних и јавних личности и институција усмерених да се супротставе овој смртоносној претњи. Доношење закона о забрани ЛЦБТ пропаганде у Русији крајем децембра 2022. сматрамо историјским догађајем.

Наше Цркве намеравају да у јавном простору подржавају принципе хришћанског морала и да се супротстављају покушајима да се наметне њихово лажно теолошко схватање. Комисија сматра да је сврсисходно да се у будућности успостави стручна сарадња између релевантних црквених институција наших Цркава. Руска Православна Црква има Синодалну комисију за биоетику. Под покровитељством Светог Синода Етиопске Цркве раде и релевантни одговарајући стручњаци. Као први практични корак, руска и етиопска страна размениће званична црквена документа на ову тему. Поменути документи биће пажљиво проучени, преведени на амхарски и руски језик, а затим представљени верницима обе Цркве и најширој могућој публици. Дугорочно, ово такође може дати значајан допринос развоју званичног дијалога између породица Источне Православне и Древне Источне Цркве.

4) Размена искустава у медијском простору

Значајан успех нашег међуцрквеног дијалога представљало је путовање у Етиопију делегације руских црквених и световних медија на челу са секретаром Комисије јеромонахом Стефаном (Игумновом), које је одржано од 27. септембра до 4. октобра 2019. године, када Етиопска Црква слави Воздвижење Часног Крста (Мескељ). Поред успостављања професионалних контаката током путовања, као резултат путовања објављен је и низ ТВ пројеката о историји, традицији и савременом животу Етиопске Цркве. Сви су постигли велики успех међу милионима верника Руске Православне Цркве. Наше колеге, које су креирале ове ексклузивне документарне материјале, успеле су савршено да пренесу братски дух односа наших народа. Руска страна изражава посебну захвалност за помоћ у реализацији овог пројекта секретару Комисије етиопске стране свештенику Данијелу Сејфемикаелу, тадашњем генералном директору Медијске корпорације Етиопске Цркве. У име Комисије захваљујемо се В. Р. Легојди, председнику Синодалног одељења за односе Цркве са друштвом и медијима Руске Православне Цркве. Сарадња у медијској сфери је обећавајућа и мора се наставити редовно.

5) Помоћ у пастирској бризи заједница рускојезичних верника у Етиопији и етиопских верника у Русији

Брига о нашим верницима који стално живе или бораве у иностранству је област деловања, која захтева посебну пажњу. Данас у Русији постоји значајна заједница верника Етиопске Цркве, а у Етиопији велика рускојезична заједница.

Руска Православна Црква и Етиопска Црква изражавају захвалност Амбасади Етиопије у Москви и Руској дипломатској мисији у Адис Абеби, које имају значајну улогу у консолидацији наших сународника. Обе наше Цркве спремне су да пруже своју подршку у томе. Већ постоји веома позитивно искуство такве сарадње. На Васкрс 2019. године, уз помоћ Етиопске Цркве, Руска Православна Црква организовала је празничне службе за рускојезичну заједницу у Етиопији. Јеромонах Стефан (Игумнов) посетио је земљу неколико пута током 2022. и 2023. године. Поред тога, у протекле четири године, отац Стефан је више пута одржавао консултативне састанке са

члановима етиопске заједнице у Москви.

Дана 12. фебруара 2023. године уз учешће Одељења за спољне црквене послове Московске Патријаршије на територији Покровског ставропигијалног манастира одржан је састанак архиепископа Абуна Филипоса са етиопским верницима, који живе у Москви и оближњим регионима. Његово Високопреосвештенство је одржао духовни разговор са верним народом и пружио пастирске поуке за јачање њихове заједнице. У будућности пастирско старање о заједницама рускојезичних верника у Етиопији и етиопских верника у Русији биће стављено на редовни дневни ред путем одговарајућих одлука Свештеноначалства обе Цркве.

6) Међуцрквена сарадња у дијаспори

Комисија је констатовала и чињеницу да данас широм света постоје веома значајне канонско-административне структуре Руске Православне Цркве и Етиопске Цркве и у регионима који не припадају хришћанској традицији. Тренутно је од највећег интереса успостављање међуцрквених радних контаката на нивоу епископа, који су на челу оваквих структура на афричком континенту и унутар Југоисточне Азије.

7) Контакти у академској области

Ова област сарадње је увек била од изузетног значаја у односима између наших Цркава, која има веома успешну прошлост. Током 1950–1970-их година покренут је пројекат размене студената. У извесној мери то је постало могуће захваљујући изузетном личном доприносу блаженопочившег митрополита лењинградског и новгородског Никодима.

Обнављање ове сарадње почело је 2019. године, непосредно пре пандемије корона вируса, када су два студента Етиопске Цркве отпочела студије на Свецрквеним постдипломским и докторским студијама „Свети Ћирило и Методије“ у Москви. Истовремено, закључени су и други уговори академског профила, који се у данашњим условима могу успешно реализовати.

Комисија је констатовала значај неколико посета делегација Руске Православне Цркве, на челу са јеромонахом Стефаном (Игумновом), образовним институцијама Етиопске Цркве, између осталог, и њеној главној богословској школи – Богословској академији Свете Тројице у Адис Абеби и богословијама Етиопске Цркве у различитим деловима Етиопије (у Дебре-Бирхану, Лалибели, Гондару и Џинки).

Комисија је такође схватила значај успостављања академске сарадње између Московске духовне академије и Богословске академије Свете Тројице у Адис Абеби. Планирано је да се спроведе низ конкретних иницијатива.

8) Контакти у области младих

Размотрени су и изгледи за успостављање међуцрквене сарадње у области службе младих, чији је значај непроцењив.

9) Сарадња у области црквене уметности и производње црквене утвари

Комисија је потврдила постојеће споразуме о развоју сарадње у овој области, што је од великог практичног значаја. Важно је успостављање редовних пословних контаката између Уметничко-продукцијског предузећа „Софрино“ и релевантних организација Етиопске Цркве.

10) Сарадња у области социјалног рада и ђаконства

Овај правац је саставни део службе сваке хришћанске Цркве. За Руску Православну Цркву и Етиопску Цркву данас је то од виталног значаја у условима са којима се суочавају многи наши верници, посебно они који живе или су принуђени да бораве у ратним зонама и местима елементарних непогода. Професионална размена искустава у овој области је релевантна и тражена.

Планирано је да се у Русији прими делегација представника ђаконских структура Етиопске Цркве ради упознавања са активностима специјализованих институција Синодалног одељења за црквено добротинство и социјално служење.

Учешће етиопских стручњака у раду тематских секција у оквиру годишњег форума „Међународна Божићна образовна читања Руске Православне Цркве“ могу бити такође перспективна. У том случају координатор даље сарадње биће „Руски округли сто“, који делује на бази ОСЦП-а.

11) Контакти између представника руског и етиопског монаштва

Комисија је разматрала могућност развоја контаката монаштва двеју Цркава.

Конкретно, планирана је размена монашких делегација, посета руских и етиопских манастира, како би се боље упознала њихова духовна традиција и савремени монашки живот.

12) Развој ходочашћа у Етиопији и Русији

На исти начин могу се покренути и ходочаснички програми за наше вернике који желе да посете света места Русије и Етиопије. Комисија поздравља значајно интересовање за ову тему које већ постоји код нашег народа. Овај правац биће спровођен са благословом Свештеночалства обе Цркве уз учешће компаније „Етиопске авио-линије“.

Чланови Комисије изразили су најдубљу захвалност Његовој Светости Патријарху московском и целе Русије Кирилу, Патријарховом егзарху афричком, митрополиту клинском Леониду, игуманији Теофанији (Мискиној) и сестринству Покровског ставропигијалног манастира у Москви на срдачном гостопримству.

Резултати рада Комисије биће представљени Светим Синодима Руске Православне Цркве и Етиопске Цркве на коначно одобрење.

Следећи састанак Комисије заказан је за 2024. годину на територији Етиопске Цркве.

Извор: <https://mospat.ru/sr/news/90068/>